

Essenhof

Gemeentelijke begraafplaatsen
en crematorium Dordrecht

Een plek vol verhalen

*In deze ultieme stilte - alle streven voorbij -
zingen de merels om het hardst* J. Eijkelboom

ROSSDEWATE
VAN
W.F.C. AAR
MEESVADER
DE DORRECHT.
Gebate Nienchen
5 Febr. 1846.
Overlate Dorrecht
12 Aug. 1909.

Essenhof: Plek vol verhalen

De historie van Essenhof is al 190 jaar oud. Voor Dordtenaren en mensen van buiten het eiland staat de plek al lang symbool voor (persoonlijke) herinneringen. Het landelijk weekend van de begraafplaats anno 2019 heeft dan ook een thema – een plek vol verhalen – dat precies past bij de toekomstvisie van Essenhof.

Teamleider Mieke Verkuil wil met haar team, naast het faciliteren van een passende uitvaart, Essenhof een plaats in de stad maken, waar je ook kunt herdenken, Dordtse historie leert kennen en waar je gewoon ook even kan zijn met je eigen herinneringen of om even de stilte te vinden.

Het is ook een wens in historische kringen om de geschiedenis van de stad Dordrecht op Essenhof zichtbaarder te maken. Dit is meer dan feiten opsommen. Op Essenhof zijn immers veel namen zichtbaar.

Door over Essenhof te wandelen, lezen we namen en kunnen we herinneringen ophalen. Het afscheid is dan niet het laatste woord.

Namen noemen is ook een manier om iemands betekenis levend te houden. Daarom stond in 2018 Dordrecht in het teken van de vier zonen die honderd jaar geleden werden geboren: Otto Dicke, Cees Buddingh', Aart Alblas en Kors Monster.

In het kader van honderd jaar algemeen- en vrouwen kiesrecht richten we nu de schijnwerper op de dochters van Dordrecht.

Essenhof is vandaag actueel als plek waar telkens verhalen tot leven komen om niet te vergeten. Dordtenaren van vroeger blijven inspiratie bieden aan de huidige generatie.

Hans Berrevoets

voorzitter van een aantal overleg-platforms in de stad, zoals de Dordtse kerken en dak- en thuislozen; vanaf 1973 actief als journalist in en vanuit Dordrecht; gelooft dat kennis en verhalen over het verleden de mensen meer mogelijkheden bieden om zich thuis te voelen in eigen buurt en eigen stad; spreekt daarom over de toekomst van het verleden

Een Dordtse kijk op de Essenhof

door Fred van Lieburg*

De Synode van Dordrecht (1618-1619) is na vierhonderd jaar op allerlei manieren onder de aandacht van het publiek gebracht. De Gemeente Dordrecht had drie thema's aangewezen als speerpunten voor de herdenking: identiteit (van het calvinisme), taal (van de Statenbijbel) en gastvrijheid (van de stad). Dat zijn inderdaad onderwerpen die de cultuurhistorische betekenis van deze gebeurtenis illustreren. Tegelijkertijd bleef de inhoudelijke kant van de Dordtse Synode een beetje buiten beeld. Dat komt doordat het hete hangijzer van de toenmalige godsdienststrijd – de leer van de predestinatie: God heeft al voor je geboorte vastgelegd of je in de hemel komt of in de hel – als een moeilijk te verteren theologische kwestie wordt beschouwd.

Eeuwig wel of eeuwig wee

Toch gaat het hier om de meest fundamentele vragen in de geschiedenis van de mensheid. Wat is het lot van mensen in het hiernamaals? Als dit lot in handen van een ander is, en niet voor alle mensen hetzelfde, heeft je manier van leven en denken dan invloed op je eeuwig 'wel' of eeuwig 'wee'? Of is er helemaal geen hiernamaals, maar alleen de herinnering aan de doden onder nabestaanden? Zulke vragen komen dichterbij in de voorbereiding op de dood, in de omgang met het verlies van familieleden en medemensen, en – heel concreet – in de markering van de plek van het laatste afscheid op een begraafplaats of urnenveld. In de christelijke traditie was een gemeenschappelijke 'godsakker' rond een plaatselijk heiligdom de regel, los van de geloofsvoorstellingen die theologen ontwikkelden over hemel, hel, vagevuur of voorgeborchte. Wel was er onderscheid in gewijde en ongewijde aarde, terwijl het traditionele kerkhof aanvulling kreeg door andere begraafplaatsen binnen en buiten de bewoonde omgeving. En voor joden werd aparte grond gereserveerd.

Open toekomst onder open hemel

In de moderne tijd begonnen ook andere religieuze scheidslijnen door te werken in de geografie van de doden. Rooms-katholieken stichtten eigen begraafplaatsen; Oud-katholieken, moslims en nog andere groeperingen kregen afgebakende terreinen. Essenhof is van dat alles een duidelijk voorbeeld. Maar de scheidslijn die men op de Dordtse Synode probeerde te doorgronden, valt op geen begraafplaats te trekken. Hoogstens getuigen grafschriften van de manier waarop de doden of hun dierbaren duiding gaven

aan wat geen mens bevroeden kan. Wie met het predestinatiethema in het achterhoofd langs de grafstenen wandelt, ziet hoe – meestal via een Bijbeltekst, een enkele keer via een persoonlijke toepassing – uitdrukking wordt gegeven aan het geloof in God als de gever van genade en heil. De veronderstelde tweedeling van de mensheid kan echter alleen maar in de hoofden en harten van mensen worden beleefd en verwoord. Zo is ook op een Dordtse begraafplaats als Essenhof een ‘Dordtse’ zienswijze in de zin van de gereformeerde theologie en spiritualiteit zoets als een blik op een open toekomst onder een open hemel.

***Fred van Lieburg**

hoogleraar religiegeschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam, inwoner van Dordrecht en auteur van het boek *Synodestad*: Dordrecht 1618-1619.

Lenie Dicke-Kouwen

1

Koerierster Lenie Dicke (1922-2000) ligt in een familiegraf met haar ouders en haar man en kunstenaar Philip Kouwen. De familie Dicke kwam als immigrant uit Duitsland pakweg tweehonderd jaar geleden. Ze brachten bekende Dordtenaren voort. Daarom besteedde de vereniging Oud Dordrecht enkele jaren geleden een jaarboek aan de Dordtse familiegeschiedenis van de Dicks. De gereformeerde ouders van Lenie werden, in een publicatie na de oorlog, de vader en moeder van het verzet genoemd. Zij gingen met een grote groep van verzetsmensen op de foto.

De link met de verzetsmensen rond de gereformeerde Wilhelminakerk, waar pa Dicke meer dan veertig jaar organist was, bleek overduidelijk. Carel Dicke was immers ook een prominent ARP-wethouder in de stad en werd ereburger. Ook was hij later voorzitter van het comité dat geld bijeen bracht voor het monument de Levensboom van Hans Petri in park Merwestein.

Toch leek Dordrecht Lenie vergeten te zijn. Haar portret, gemaakt door haar man Philip, was enkele jaren geleden zonder toelichting op een expositie in het Dordrechts Museum te zien. Als dochter van Dordrecht is zij terug in de belangstelling en haar naam werd ook genoemd tijdens de interkerkelijke 4 mei herdenking in de Singelkerk.

Vrouwen werden in de tweede wereldoorlog vaak koerierster genoemd ook als dekmantel voor wat zij meer deden in het verborgene. Dat moest de vijand op een dwaalspoor brengen als een vrouw werd opgepakt. Begin januari 1945 was het zover en werd Lenie door de bezetters gegrepen en gevangen gezet in het huis van bewaring aan de Doelstraat. Ze wist veel en het verzet besloot haar te bevrijden. Via een spectaculaire actie werd zij bevrijd en achterop een fiets in veiligheid gebracht en snel op een onderduikadres ondergebracht. De Duitsers waren woedend en besloten daarop het huis van haar ouders aan het begin van de Prinsenstraat in brand te steken. De brandweer werd verhinderd om in actie te komen. Het huis werd nooit herbouwd. Voor Lenie werd de dag van haar bevrijding uit het huis van bewaring, een nieuwe geboortedag. De jongens uit het verzet brachten haar juist op die dag tientallen jaren een bloemenhulde.

Cees Buddingh'

2

*Stientje van Vuren. Zoals Bertus Aaffe
in Leiden, in de lakenhal tegen me zei:
(herfst 45). "Als ik zo'n vriendin had,
schreef ik nooit meer een regel poëzie."
En ja: zij was de vleesgeworden Muze.*

Een gedicht van C.Buddingh' (1918-1985) over zijn Stientje, die op 23 mei 1923 werd geboren en in 2017 overleed.

Ze was Cees zijn Muze en metgezel. Haar inspiratie klonk in zijn gedichten door en de woorden zijn ook op de grafsteen vastgelegd.

Cees, die in 1978 ereburger van Dordrecht werd, geniet nog steeds bekendheid, ook door het gedicht De Blauwbilgorgel, maar hij staat voor meer verhalen die zijn band met zijn Stientje telkens woorden van liefde geven.

„En toen op mijn broers verjaardag was daar plotseling Stientje”, zo valt nog na te lezen in het boek: Buddingh' gebundeld.

Inderdaad is het graf van Cees en Stientje op Essenhof een plek waar Muze en metgezel eeuwigheidswaarde lijken te hebben.

Familie Stoop

3

De familie Stoop zat tot in de twintigste eeuw vrijwel ononderbroken in het stadsbestuur sinds Willem Dircksz Stoop (circa 1535-1598), houtkoper aan de Nieuwe Haven, in 1572 schepen en in 1579 burgemeester werd. Hij was de zoon van Dirck Gerbrandtsz, vanaf 1527 lid van het kuipersgilde, die getrouwd was met Mariken Stoop (weduwe in 1544), een dochter van de geneesheer en schepen Mr Willem Adriaensz Stoop (circa 1475-1537). Heel het nageslacht van dit echtpaar nam moeders familienaam Stoop aan.

Tot de bekendste leden van het geslacht behoort de arts dr. Theodoor Stoop (1861-1933). Hij was een broer van mr. Jacob Cornelis Stoop (1867-1939), bankier en secretaris van de Kamer van Koophandel te Dordrecht, en van twee ingenieurs en directeuren van de Dordtsche Petroleum Maatschappij; ir. Adriaan (1856-1935) en ir. Johan Anthony Stoop (1858-1931).

Naast het gehelmde wapen Stoop beelden ze de Sint Elisabethsvloed van 1421, de grote stadsbrand van 1457 en de verrassing van Dordrecht in 1481 tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten uit. Ze getuigen van het Dordtse zelfbewustzijn van

de familie Stoop en hun duurzame betrokkenheid bij de stadsgeschiedenis sinds hun oudst bekende voorvader Adriaen Stoop Willemsz (circa 1440-vóór 1493), de vader van bovengenoemde mr. Willem Adriaensz Stoop, Dordts Jeruzalemvaarder was geweest.

François Carlebur

4

Een opvallend grafmonument is er op Essenhof van François Carlebur (1821-1893, schilder, fotograaf). Op het monument staat een ingebeiteld gedicht en een medaillon met zijn portret. Hij was een prominent kunstenaar, want de nestor van de kunstenaars in de stad Frans Lebrecht voerde bij zijn graf het woord.

Reislust kan de werkwijze van tekenaar, aquarellist, schilder, fotograaf François Carlebur verklaren. Hij vertoefde vaak in Engeland en Schotland om zo opdrachten uit te voeren. Zijn werk als zeeschilder vond veel waardering in Engeland, zover bekend is er weinig aangekocht door musea in Nederland.

In 1847 keerde hij voorgoed terug naar Dordt, waar hij hetzelfde jaar trouwde met Maria Vliegenhart en een portretatelier aan de Wolwevershaven 8 opende. Hier was hij tot zijn overlijden (1893) vaak te vinden.

Op het gebied van fotografie behoorde François tot de voorhoede toen rond 1850 deze vastlegging van de werkelijkheid verder werd ontwikkeld. Hij trok klanten uit alle lagen van de Dordtse bevolking.

Bernardina Catharina Dicke

5

Bernardina Dicke werd in 1887 geboren als derde kind (eerste dochter) uit het huwelijk (1883) tussen Helena Cornelia Walraven (1850 – 1927) en Hendrik Adolph Dicke (1848 – 1922). Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren, twee zonen en drie dochters. Vader Hendrik was eerder getrouwd geweest en werd weduwnaar in 1882. Uit zijn eerste huwelijk waren al 4 kinderen geboren.

Bernardina trouwde niet en werd adjunct directrice van de Dordtse Buitenschool. In november 1929 werd deze school geopend op het terrein van Villa Nova aan de Vrieseweg. Het idee van “De Dordtse vereniging tot bestrijding van tuberculose” was namelijk dat kinderen die aan tbc leden en dus een lange verpleegtijd van gemiddeld twee jaar hadden, onderwijs moesten krijgen, ook al waren ze ziek. Bij goed weer kregen de kinderen buiten onderwijs. Ook werd er zoveel mogelijk in de buitenlucht gerust. Daarom heette het buitenschool.

Op 24 oktober 1944 werd de school per ongeluk geraakt door Engelse bommen. Hierbij verloren acht kinderen en twee personeelsleden het leven. Bernardina Dicke was 1 van hen. Ze werd 57 jaar.

J.A.C. van Bilderbeek Lamaison - van Heenvliet

6

Johanna Adriana Cornelia Lamaison van Heenvliet werd in 1849 geboren te Abbenbroek. Zij trouwde op 20 juli 1882 in Leiden met Notaris Willem Hendrik van Bilderbeek (geboren in 1855). Ze woonden in Dordrecht in 'Cronenburch' in de Wijnstraat. Ze waren een bekend society echtpaar. Notaris Van Bilderbeek was een verwoed verzamelaar van eigentijdse schilderkunst. Hij overleed in 1918 op 63 jarige leeftijd en legateerde aan de Staat der Nederlanden zijn huis 'Cronenburch' in de Wijnstraat, met de daarin ondergebrachte schilderijenverzameling, voornamelijk schilderijen uit de tweede helft van de 19e en het begin van de 20e eeuw (de Haagse en Amsterdamse school) en een collectie Haags aardewerk, alsmede een geldbedrag voor de inrichting van een ruimte in het Dordrechts Museum ten behoeve van de verzameling en de aankoop van hedendaagse Nederlandse kunstwerken.

Toen Johanna bijna 80 jaar was, vroeg zij een jongere zus om voor haar dienstbode (Anna Cornelia Janse) een bronzen eremedaille in de Orde van Oranje-Nassau aan te vragen wegens ruim 40 trouwe dienstjaren. Deze onderscheiding werd op Koninginnedag (30-8) in 1928 uitgereikt. Haar dienstbode (geboren in 1867) overleed in 1949. Johanna overleed in 1951 op 101 jarige leeftijd, waarna de collectie schilderijen werd overgebracht naar het Dordrechts Museum.

Plattegrond Essenhof

Mariastraat

Nassauweg

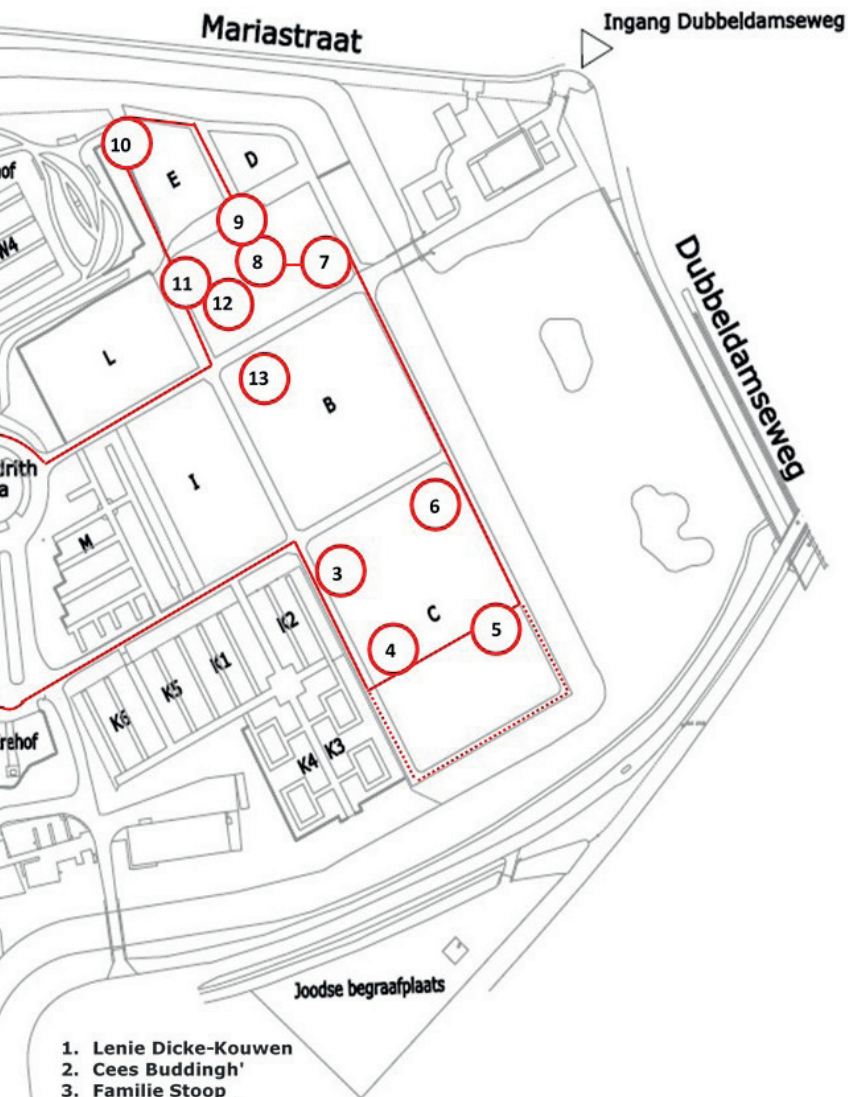
Hoofdingang

Kantoor Essenhof

Blesbosch Aula

Strooiveld

Nieuweweg

1. Lenie Dicke-Kouwen
2. Cees Buddingh'
3. Familie Stoop
4. François Carlebur
5. Bernardina Catharina Dicke
6. Johanna Adriana Cornelia van Bilderbeek Lamaison – van Heenvliet
7. Greetje Huibertje Petri-Eijskoot
8. Otto Dicke
9. Johannes Kromsigt
10. Jan Eijkelboom
11. Familie Vriesendorp
12. Johannes W. Beversen
13. Maria Jacoba Repelaer
14. Catharina Geertruida Maria van der Ven

Greetje Huibertje Petri-Eijskoot

7

Op 1 december 2019 is het honderd jaar geleden dat Hans Petri in Weerselo werd geboren als zoon van een hervormde predikant. Hij werd een bekende Nederlandse beeldhouwer en graficus, die in verschillende steden voor beeldbepalend werk zorgde. Hans kwam voor het eerst met Dordrecht in aanraking toen zijn vader een beroep aannam van de Hervormde kerk en met zijn gezin een woning betrok aan de Rozenhof.

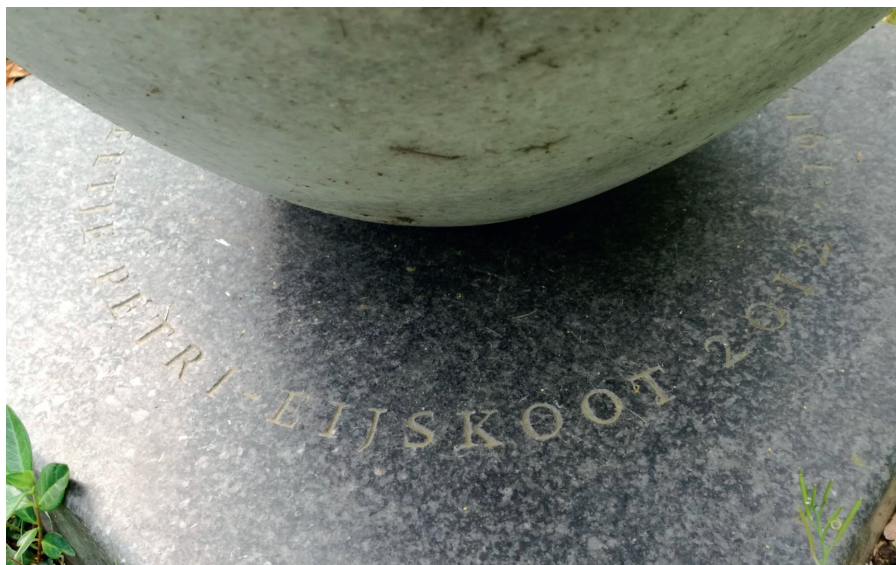
In 1949 kwam Hans Petri, die een opleiding volgde aan de academie in Rotterdam, terug in de stad en betrok hij een atelier in Teekengenootschap Pictura. In 1966 trouwde hij met de Dordtse Greetje Eijskoot, een begenadigend keramiste waarvan werk in verschillende collecties zit. Ook maakte Greetje Petri als beeldhouwster naam en ontwierp zij theaterkostuums.

Toen Hans in 1996 overleed en werd begraven op Essenhof plaatste ze als grafmonument een door hem zelf gemaakt marmeren Ei.

Dat paste bij de grote waardering die zij had voor zijn werk, waarover ze ook na zijn dood bleef waken. Vooral aan het oorlogs- en bevrijdingsmonument De Levensboom in park Merwestein was zij net als Hans zeer gehecht. Enkele maanden voor zijn dood bezocht zij het met Hans nog een keer om er afscheid van te nemen. Om daar te kunnen komen moest Hans door zijn Greetje worden voortgeduwd in een rolstoel.

De Levensboom - die kon worden gemaakt door Hans dankzij geld dat door de burgerij van Dordrecht bijeen was gebracht aan het begin van de jaren vijftig van de vorige eeuw, - stond wellicht voor meer symbool

dan alleen de bevrijding bij Greetje. Als zij over haar Hans sprak, was een liefdevolle zin: "We zijn eigenlijk twee bomen met 1 stel wortels"

Alhoewel zij hoogwaardige keramische objecten maakte, bleef zij na zijn dood bescheiden over haar werk en woonde in een flatwoning aan de Johan de Wittstraat. In de Biesbosch aula van Essenhof staat een reusachtige keramische urn die zij in 1984 maakte "AARDE EN VUUR", die zij aan Essenhof schonk.

Otto Dicke

8

De familie Dicke neemt een unieke positie in in de Dordtse geschiedenis. Vader Carel - bekend als ARP-wethouder van de stad - en zoon Otto werden ereburger van Dordrecht. Dat heeft geen enkele andere familie nog weten te evenaren. In het Dordrecht Museum werd in 2018 ter gelegenheid van zijn honderdste geboortedag een expositie gewijd aan zijn getekend werk. Museumbladen schreven over Otto als een virtuoos tekenaar in Hollandse traditie. Er werd uitgebreid stil gestaan bij de grote betekenis van illustrator Otto Dicke, die ook zoon van Dordrecht is. Zijn kinderen noemen hem nog steeds een bevlogen tekenaar en illustrator.

'Otto Dicke móest tekenen, altijd en overal. Een bio-psychisch proces', schreef kunstcriticus Piet Begeer ooit. 'Het tekenen gaat hem even makkelijk af als lopen.' En: Dicke's tekeningen zijn intens en betrokken, de verbondenheid met zijn omgeving is overal voelbaar.

Uiteraard was Otto lid van het oudste teekengenootschap van Nederland, het in 2024 precies 250 jaar oude Pictura. Wie werd ontvangen in zijn atelier aan de Voorstraat, zag stapels tekeningen liggen naast een potkachel. Die kreeg je niet te zien, want Otto was kritisch op zijn werk, zo ontdekte eens een journalist op bezoek. Hij was verder vooral vriendelijk en innemend maar verlangde er ook naar om na het interview weer verder te kunnen gaan met adem halen: dat was voor hem tekenen.

Johannes Kromsigt

9

Tot zijn overlijden in 1905 had ds. Johannes Kromsigt twintig jaar als predikant de hervormde gemeente in Dordrecht gediend. Zijn graf is op het oude deel van de begraafplaats Essenhof behouden gebleven. Het toont zijn betekenis in zijn tijd, want hij was vanaf 1890 van groot belang voor de ontwikkeling van het Hervormde onderwijs in de stad.

In 1976 werd zijn naam nog genoemd toen er een boek van tachtig pagina's uitkwam bij het honderd jarig bestaan van een vereniging voor in- en uitwendige zending die een hervormde christelijke scholenstichting was geworden.

De vereniging zorgde eerst voor onderwijs aan tientallen leerlingen, maar beheerde vanaf 1890 steeds meer hervormd christelijke scholen in de Merwestad. Dat waren dan de hervormde lagere scholen, die zo zeker nog tot vijftig jaar geleden bekend stonden.

Ds. Kromsigt was in zijn Dordtse tijd voorzitter van deze vereniging. De band met de hervormde kerkenraad was sterk in die tijd dus de benoeming van een voorzitter was ook een kerkelijk/politieke beslissing. Daarnaast speelde ook nog de zogeheten schoolstrijd om openbaar en christelijk onderwijs gelijk - financieel - te behandelen. Voorzitter van het eerste echte schoolbestuur wordt ds. Kromsigt. Hij is daarmee de eerste echte hervormde schoolbestuurder in Dordrecht.

Jan Eijkelboom

10

Een journalist en schrijver en in zijn latere levensfase vooral bekend als een dichter, die zeker zal worden geëerd met een eigen biografie. In 2003 werd hij door de gemeenteraad tot ereburger van de stad benoemd.

Jan Eijkelboom debuteerde als dichter pas in 1979, drieënvijftig jaar oud, met de dichtbundel: *Wat blijft komt nooit terug* die zeer positief werd ontvangen. Nieuwe bundels volgden met regelmaat. Zijn poëzie kenmerkte zich volgens critici door haar klassieke eenvoud, een beschouwende, elegische toon en een groot verstechnisch raffinement. Eijkelboom was vertaler van onder meer: John Donne, John Clare, W.B. Yeats, Edward Thomas, Philip Larkin, Robert Lowell, Richard Murphy en Craig Raine.

Voor zijn gedichtenbundels kreeg hij ook meermalen prijzen. Essenhof mag zich een van zijn dichtregels toe-eigenen:

**“In deze ultieme stilte – alle streven voorbij –
zingen de merels om het hardst”**

Jan Eik, zoals hij ook door vrienden werd genoemd, werd geboren in een gezin dat behoorde tot de gereformeerde bond binnen de Hervormde Kerk. Hij maakte later op verschillende manieren duidelijk, dat hij zich bij deze geloofsrichting niet thuis voelde. Tijdens zijn studie in de jaren vijftig van de vorige eeuw aan de universiteit van Amsterdam leerde hij ook de latere VVD-leider Frits Bolkestein kennen. Dat kwam vooral door zijn betrokkenheid bij het studentenblad *Propria Cures*.

Dordrecht kwam bij Jan Eijkelboom als stad in etappes in beeld. In 1968 werd hij de eerste gemeentevorlichter. Drie jaar later werd hij hoofdredacteur van dagblad De Dordtenaar, alhoewel hij gezien zijn politieke overtuiging liever betrokken was bij het (socialistische) Vrije Volk. Na de nodige wisselingen ook in zijn persoonlijk leven werd Suikerstraat 11 tot zijn overlijden zijn thuis.

Familie Vriesendorp

11

Rond 1700 kwam de eerste 'Vriesendorper' aan in Dordrecht. Hendrik Vriesendorp had zijn geboortedorp in Duitsland verlaten om zich in de welvarende Republiek te vestigen.

Dit ontdekte schrijfster Gé Vaartjes bij het schrijven van de biografie van meisjesboeken schrijfster Top Naeff (1878 – 1953). Van moederskant stamde Top af van familie Vriesendorp.

Na zes generaties was de familie een begrip in de stad geworden. De mannen waren oprichters of mede-eigenaren van verschillende firma's. Aan maatschappelijke functies ontbrak het evenmin. Heren Vriesendorp bekleedden diverse functies zoals commissariaten en ambten binnen de schutterij. Ook bij de Kamer van Koophandel, in de gemeenteraad of in kerken van de Nederlands-Hervormde richting waren mannen van de familie Vriesendorp te vinden.

Johannes W. Beversen

Johannes Wilhelmus Beversen werd op 15 februari 1834 geboren in Amsterdam, waar hij ook zijn studie volgde. Op 1 augustus 1858 werd Johannes ingezegend voor zijn “Evangeliebediening”, waarna hij bij een gemeente in Harlingen en later in Kampen diende als predikant. In 1862 kwam Johannes naar Dordrecht, waar hij tot zijn dood in 1897 aanbleef als Lutherse predikant over een gemeente met “600 zielen” (1866). Hij predikte dat de strijd tegen de eigen zwakheid en zonde alleen met geloof en niet de rede kon worden gevoerd. En het geloof kan alleen vanuit het hart komen, was zijn opvatting. Onder zijn gehoor bevond zich in 1877 ook de latere schilder Vincent van Gogh.

Naast dat hij een geliefde predikant was, schreef hij ook artikelen voor de tijdschriften *Het Morgenlicht*, *Geloof en Leven*, *Onze Godsdienstprediking* en *Godsdienstig Dagboek*. Hij vertaalde uit het frans een bundel lezingen of toespraken; *Viertal leerredenen*, bekend als *Het geweten en het geloof* (van Athanase Coquerel jr).

Op zijn monument zijn veel tekenen aangebracht die symbool staan voor leven en wederopstanding. Ook de tekst DE LIEFDE STICHT en de mededeling dat hij leraar en geachte vriend was, getuigt van zijn populariteit. Zoals in die tijd vaker gebruikelijk was, werd zijn monument door zijn gemeente en vrienden betaald.

Maria Jacoba Repelaer

13

Maria werd geboren in 1802 als tweede kind van jonkheer Repelaer van Molenaarsgraaf en Adriana Aleida Gevaerts. Haar ouders kregen 2 dochters en 2 zonen. Het geslacht Repelaer was van West Europese adel.

Jonkheer mr. Pieter Hendrik van de Wall (1795-1853) trouwde in 1823 met de toen 20 jarige Maria Repelaer (1802-1862). Hij was heer van Heerlijkheid Puttershoek, president arrondissementsrechtbank te Dordrecht en lid gemeenteraad van Dordrecht. Bij Koninklijk Besluit (KB) van 6 december 1827 werd hij verheven in de Nederlandse adel. Hij overleed zonder nageslacht, waardoor met hem het “adelijke geslacht” uitstierf.

Toen de naar hem vernoemde zoon van zijn zwager (Paulus Repelaer) erfgenaam van de Heerlijkheid Puttershoek werd, verkreeg deze Pieter Repelaer bij KB in 1856 de naamswijziging Van de Wall Repelaer. Sinds dat moment zijn deze twee geslachten dus verenigd in naam voering. In 1862 overleed Maria Repelaer op 60 jarige leeftijd.

Momenteel bezit de familie Van de Wall Repelaer nog steeds de Heerlijkheid Puttershoek.

Op de zwart metalen afdekplaten van de grafkelder is aan de ene zijde het familiewapen en naam Van de Wall te zien/lezen en aan de andere zijde het wapen en de naam Repelaer.

Catharina Geertruida Maria van der Ven

Achttien namen kwamen twintig jaar geleden te staan op het herdenkingsmonument voor de gevallen in voormalig Nederlands-Indië. De betekenis van het blijven herdenken van zij die vielen is groot, zeker voor familieleden en andere dierbaren.

Sinds enkele jaren staat daar een negentiende naam bij: Catharina Geertruida Maria van der Ven.

De Dordtse verpleegster van het Rode Kruis Van der Ven (1920-1949) bleek niet blijvend vergeten te zijn en wordt vanaf dat moment ook herdacht in haar geboorteplaats Dordrecht. Ze werd zo tevens de eerste vrouw in de lange lijst van namen die tijdens de gemeentelijke herdenking op de eerste zondag in mei worden voorgelezen door Dordtse jongeren in de Thuredrith aula.

Catharina was al in dienst van het Nederlandse Rode Kruis tijdens de Japanse bezetting. Na de tweede wereldoorlog ging zij verder met haar werk bij NERKAI. Dat was de afdeling Indonesië van het Nederlandse Rode Kruis afdeling XVIII in Blore.

Tijdens een incident met een trekboom, nabij Mantingan, kwam de Dordtse hulpverleenster op 29 juli 1949 om. Het team waarvan zij deel had uitgemaakt werd hierna opgeheven.

Catharina Geertruida Maria van der Ven, die 29 jaar werd, ligt begraven op het ereveld Semarang.

Contact

Het publiekskantoor van Essenhof is bereikbaar op werkdagen van 09.00 tot 16.30 uur.

Openingstijden

Nassauweg en Zuidendijk

Zomer (1 april tot 1 november):

08.00 - 21.00 uur

Winter (1 november tot 1 april):

08.00 tot 18.00 uur.

De **Joodse** begraafplaats aan de Nieuweweg is open op verzoek. Voor toegang tot de begraafplaats kunt u bellen met het publiekskantoor 078 - 770 8747.

Op onze website vindt u actuele nieuwsberichten en uitgebreide informatie over onze dienstverlening op het gebied van begraven, cremeren en asbestemmingen.

Essenhof

Gemeentelijke begraafplaatsen
en crematorium

Nassauweg 200

3314 JR Dordrecht

T 078 770 8747

F 078 614 0959

essenhof@dordrecht.nl

www.essenhof.nl

DORDRECHT

Essenhof

Gemeentelijke begraafplaatsen
en crematorium Dordrecht